

دغلط فہمیو
رفع کول

غلط فہمیو

رفع کول

د غلط فہمیو

رفع کول

وکلف اے سنگ

ناشرین

گوډ نیوز بوکس

۳. مشن روڊ ، لاهور

طابع: _____ ایم ویکلے

چاپ: _____ گاسپل پرنٹنگ پریس

اول چاپ: _____ ۱۹۸۶

دویم چاپ: _____ ۲۰۰۲

د غلط فهمیو رفع کول

څرنگه چې ځینې خلک د مسیحیت په هکله وړان پوه شوی دي، نو د دې رسالې په لیکلو سره زیار ایستل شوی چې دغه غلط فهمی د امکان تر حده پورې له منځه ولاړی شی او ټول و کولای شی چې د واقعی مسیحیت سره آشنائی پیدا کړی او د هغه د برکاتو او آسمانی بڼیګڼو څخه ګټه واخلي.

د لیکونکي اصلی هدف دا دی چې د مسیح د پیغام د اوریدلو لپاره لاره هواره کړی او دغه غلط فکرونه چې مدام د مسیحیت حقایقو ته د رسیدو په لاره کې خنډ ګرزیډلی دی له منځه یوسی.

نو له همدې کبله لیکونکي د ګرانو لوستونکو څخه دا هیله لری چې دغه رساله دې په روښانه فکر، بې له تعصبه او په ښه نیت سره پوره ولولي او دعا دې وکړی چې خدای هغوی ته د الهی حقایقو په پوهیدو کې هدایت ورکړی.

په دغه رساله کې کوشش شوی دی چې په لنډ ډول سره پنځه غلط فهمیو ته جواب ورکړ شي.

۱ - لمړی غلط فهمی

هغه دا چې مسیحیت یو بهرنی مذهب او په غربی ملکونو پورې تړلی دی او شرقی ملکونو سره چې په خپل خاص ډول عقیدې او رواجونه لری کومه اړه نلری. د دې غلط فهمیو یو علت دا دی چې تش په نامه مسیحی هیوادونه د واقعی مسیحیت نمائنده بلل کیږي.

جواب: ظاهراً داسې ښکاری چې د غلط فهمی صحیح ده، مگر د دې د رفع کولو د پاره لاندې ټکوو ته پام وکړی.

الف: د مسیحیت د زیږیدنی ځای څرنګه چې مسیح په فلسطین کې وزیږید، همدارنګه مسیحیت هم له هم دې ځایه شروع شو. د فلسطین جغرافیائی موقعیت دا رنگ دی چې د آسیا او آفریقا او اروپا درې وچې په خپلو کې سره نښلوی، له ډیرو پخوا زمانو راپدې خوا تجارتی لارې له دې محکمې څخه تیري شوی دي او دغه محکمې د لرې لرې لویو لښکرو شاهدې وه. له هم دې کبله کله چې

مسیحیت پیل شو، له همدغه ملک څخه په ډیره بیره د
نړۍ نورو برخو ته خپور شو.

ب: د مسیحیت ژر خپریدل: د مسیحیت ډیر ژر خپریدل
د مسیحیانو اطاعت د مسیح له دې دستور څخه وو چې
ویلی وو چې "ټولې نړۍ ته لاړ شی او د نجات زیری خلکو
ته ورسوی" د مسیح شاگردانو د روم د لویو او مشهورو
لارو څخه په ګټه اخیستلو سره او هم د سیندونو او
تجارتی لارو څخه د روم په ټوله امپراطوری او د نړۍ په
ټولو برخو کې مسافرتونو وکړل، په دغو لارو کې دومره
امنیت او سفر آسانه وو چې د روم مامورینو او نورو خلکو
په ډیری آسانتیا سره کولای شول چې د یورپ ډیرو لری
برخو ته لکه انگلستان او همدارنګه په ختیځ کې لکه
ایران او هندوستان ته مسافرت وکړي. په هماغه لمړینو
وختونو کې مسیحیت د یو لوړ رتبه دولتی مامور په
واسطه حبشی ته ورسید. چې په دغو سیمو کې لاتراوسه
پوری ځینې مسیحیان شته. مسیحیت دومره ژر
پرمختګ وکړ چې تر ټولیان (یو له مشهورو مؤرخینو

څخه چې په ۱۲۰ ميلادي كال كې زيږيدلى، وائي چې " مسيحيان په ټوله نړۍ كې خپاره شوى او د بت پرستانو شمير ډير لږ شوى دى.

د بخور صادرات چې د عربستان څخه د بت پرستانو په عبادت خانو كې د سوزيدلو لپاره صادريده ډير لږ شو، دا ځكه چې د مصرف كوونكي شمير لږ شوى وو. كله چې د مسيحيانو شمير د روم په امپراطورۍ كې ډير شو، دولت كوښښ وكړ چې هغوى په ظلم او آزار سره له منځه يوسي. ډير كسان وشړل شول، ځينې ئې د ورزش په ميدانو كې وږو زمريانو ته ور واچول او ځينې نور ئې د ډيوې په ځاى وسوزول. سره له دې هم د مسيحيانو شمير مخ په زياتيدو وو لكه چې د مسيحيت ونه د مسيحي شهيدانو په وينه اوبه كيده او لوئيده، وروسته له دريو پېړيو څخه مسيحيت وكولاى شول چې د روم د امپراطورۍ د بنمنۍ په دوستۍ بدلې كړي او په كال ۳۱۳ ميلادي كې د روم امپراطور قسطنطين د مذهب آزادۍ اعلان كړه او دى پخپله هم مسيحي شو. څو اروپايي هيوادونه لكه انگلستان، آلمان او اسكندنياوى

هيوادونو د بت پرستی څخه لاس واخيست او مسيحيت
ئې ومانه. علاقه لرونکی کولای شى چې د ډير معلومات
د لاس ته راوړلو لپاره د مسيحيت د خپريدو په هکله
تاريخی کتابونه ته رجوع وکړي.

د چين پراخې خاورى ته د مسيحيت ورتگ دومره
روښانه نه دی مگر داسې نسخى په لاس راغلى چې په
دغه پراخه خاوره کې د مسيحيت د خپريدو شاهدی دي.
د مسيحيت د گړندى خپريدو په هکله د نړۍ په مختلفو
برخو کې ډير شواهد موجود دي چې له هغې جملې څخه
کتیبى او تاريخی کتابونه او لويې کلیسايي ودانۍ او
روغتونونه او يو شمير پوهنتونونه دي چې دا ټول شيان د
نړۍ په مختلفو برخو کې د مسيحيت د خپريدو
ښکارندوى دي. د پورتنیو توضيحاتو څخه پوره روښانه
کيږي چې مسيحيت په غربى ملکونو پورې اړه نلری،
بلکه په ټولو نړيوالو پورې اړه لری.

ج: د مسيحيت تاثير په مختلفو ملکونو کې: مخکې مو
وويل چې د قسطنطين د مسيحي کيدو څخه وروسته د

روم د امپراطوری دشمنی د مسیحیانو سره په دوستۍ بدله شوه.

د روم د امپراطورۍ څخه بهر ډیرو وحشی قومونو بت پرستی پرېښوده مسیحیان شول. د دولتونو او بادشاهانو ملاتړ د مسیحیت څخه مسیحیت ته داسې خطري پېښې کړې دي چې له پخوانیو ظلمونو او شکنجو څخه لایزیاوي وی. که څه هم د مسیحی ملتونو په تاریخ کې داسې پېښې، رامنځ ته شوي چې د ټولو د افسوس سبب گرځیدلي خو سره له دې هم هر چیرې چې مسیحیت قبول شوی او د هغه اصول عملی شوي دي د آزادۍ او د بشر د حقوقو له نظره ډیر په زړه پورې پرمختوگونه شوي دي.

د: د مسیحیت راتلونکي: د پورتنیو ټکو د لوستلو څخه څرگندیږي چې تقریباً د نړۍ په ټولو سیمو کې یو شمیر مسیحیان شته. مسیحیت په ډیرو سختو شرایطو کې خپل ژوند او پرمختګ ته دوام ورکړ او یواځې هغه وخت کمزوری شو چې پیروان یې د مسیح څخه لری شو. باید پام وشي چې ځینې مسیحیان ښکاره تش په نامه

مسیحیان دي حال دا چي واقعی مسیحیان هغه څوک دي کوم چي واقعاً د مسیح پیروان دي او د هغه زده کړی پخپل ژوند کې عملی کړي. که چیرې لوستونکي غواړي چې د مسیحیت په هکله صحیح معلومات پیدا کړي، باید چې داسې مسیحیان پیدا کړي چې هغوی واقعاً خپل ځانونه مسیح ته تسلیم کړي وی، ځکه چې همدارنګه خلک کولای شي چې د مسیح د حقیقي شاگردانو څخه وګڼل شي.

په پای کې ښه به دا وی چې څو کلمې د مسیحیت د ابدیت یا همیشه والی په مناسبت یادې کړو. کله کله داسې بریښي چې د مسیحیت بیرې مخ په ډوبیدو ده، مګر تاریخ ثابتې کړې ده چې حالات همیشه په یو حال نه پاتې کېږي. خصوصاً د مسیح د راتګ په زمانه کې د پیغمبرانو د پیشگوۍ سره سم "نړۍ به د خدای د جلال او معرفت نه ډکه شي لکه څنګه چې سیندونه د اوبو نه ډک دي." ډیر ژر به د سولې او هر اړخیزه عدالت وخت راوړسېږي او دغه سوله او عدالت به د خلکو په تلاش پورې اړه ونلري. بلکه د خدای په واسطه به استقرار

ومومی. په اوسنې وخت کې تر اوسه پورې مسیحیت نه دی تکمیل شوی، مگر د مسیح د بادشاهۍ په وخت کې به تکمیل شی.

۲- دوهمه غلط فهمی

هغه دا چې مسیحیان په درې خدایانو عقیده لری. جواب: دغه ادعا بیخي غلط او هیڅ بنسټ نلری. مسیحیان یواځې په یو خدای باندې عقیده لری. د مقدس کتاب ټولې برخې په دغه حقیقت شهادت ورکوی "ای اسرائیلو واورئ! زموږ خدای یو واحد خدای دی" (تثنیه ۶: ۴). کله چې عیسی نه پوښتنه وشوه نو جواب ئې ورکړ چې تر ټولو لمرنی حکم دا دی چه "واورئ اسرائیلو! زموږ خدای یو واحد خدای دی" (مرقوس ۱۲: ۲۹).

د مقدس کتاب لوستل دا واضح کوی چې یواځې یو خدای موجود دی (لمړی تیموتیوس ۲: ۵)، په دې کې هیڅ شک نشته. دغه ناوړه فکر شاید له دغه نظره منځ ته راغلی وی چې مسیحیان عقیده لری چې د واحد خدای

په ذات کې تثلیث (درې ګونی حالت) وجود لری. دغه عقیده له دې عقیدې سره چې درې خدایان وجود لری ډیر فرق لری. مقدس تثلیث د خدایانو په شمیر پورې اړه نلری لکه د خدای په ذات پورې اړه لری. د خدای ذات جز د اسرار دی او په دې برخه کې باید یواځې او یواځې په هغه مکاشفه متکی اوسو کوم چې پخپله خدای خلکو ته ورکړي ده. "د اسرار ټول شیان خدای پورې اړه لری او ښکاره او څرګند شیان تر آبد الابد پورې زموږ او زموږ د اولادونو دي تر څو چې موږ د هغه په شریعت باندې عمل وکړو" (تثنیه ۲۹: ۲۹).

باید دې نقطې ته پام وکړو کوم هغه شی چې خپله خدای پخپله هکله خلکو ته وربښودلی د بشر د کاملې پوهې او فهم څخه ډیر لری دی. دغه یو طبیعي امر دی ځکه چې محدود بشر نشی کولی چې د نامحدود خدای په ذات په پوره ډول پوه شي. که چیرې د خدای مکاشفه په صحیح توګه درک کړو، که څه هم ممکن دا د بشر د عقل او منطق څخه جګه وی مګر د هغه مخالف ندی. خو بیا هم موږ ته ډیر اطمینان حاصلیږي. نو که چیرې په ډیر

احترام او تواضع سره د خپلو پوښتنو د جواب په لټه کې شو نو داسې جوابونه به پیدا کړو چې هم زمونږ فکر او هم زمونږ زړه راضی کړي.

"د چا چې دا مرضی وی چه د خدای رضا پوره کړی هغه به په دې پوهه شي چه دا مرضی وی چه د خدای رضا پوره کړی، هغه به په دې پوهه شي چه دا تعلیم چه زه ئې ور کوم دا د هغه له طرفه دی، که ما په خپله جوړ کړی دی" (یوحنا ۷: ۱۷).

باید چې الهی امور په ایمان سره ومنل شي، لکه چې په ژوند کې ډیر داسې شيان دی چې بې له دې ځینې چې کاملاً پوه شو په ایمان سره ئې منو، مثلاً که څه هم د خپل وجود له ډیرو رازونو څخه بې خبر یو خو په عین حال کې دا قبلوو چې مونږ پخپله هم نور موجود یو، سره له دې ممکن دی چې په الهی اسرارو باندې پوره پوه نشو مگر د هغه موجودیت په هکله باید هیڅ شک ونلرو.

مقدس کتاب مونږ ته دا روښانه کوی چې خدای یو دی او هیڅ شریک نلری. په عین حال کې مقدس کتاب مونږ ته دا زده کړه هم راکوی چې خدای سره له دې چې

واحد دی یو مرکب موجود دی. چې دغه امر د عقل د اصولو سره هم سمون خوری ځکه چې په حقیقت کې د یو مطلق واحد وجود تصور ناممکن دی. خدای د خپل کلام په ذریعه بشر سره خبرې کوی نو د خدای د کلام موجودیت داسې یو شی دی چې مطلق وحدت له منځه وړي مگر دا امر د خدای د وحدت مخالف نه دی.

همدارنگه کله چې مونږ د خدای روح یا د روح الله اصطلاح استعمالوو او پوهیږو چې خدای د خپل روح په ذریعه کائنات خلق کړل او خپل پیغام ئې پیغمبرانو ته واستوه. آیا د خدای د روح موجودیت چې په مقدس کتاب کې تشریح شوی د خدای د وحدانیت مخالف دی؟ نه په هیڅ صورت سره مخالف نه دی.

د دې لپاره چې موضوع ښه روښانه شی یو څو مثالونه به ذکر کړو، تر څو دا ښکاره شی چې دغه نړۍ چې خدای جوړه کړې په وحدت کې ترکیب موجود دی. یوه ښه نمونه خپله انسان دی چې اشرف المخلوقات ورته ویل کیږي. انسان د ظاهري دید له نظره د خدای مشابه، عقل او عواطف او اراده لري. د انسان په هر تصمیم کې

خپل د هغه درې ګوني ذات شامل دی. مخصوصاً د استدلال په وخت کې کاملاً متوجه کېږو چې په دغه واحد انسان کې خبرې اترې صورت نیسي. ډیر ځل داسې آورو چې یو سړی وائی "د ځانه سره می وویل." دغه امر د دې بنکارندوی دی چې انسان په عین وحدت کې هر رنگوالی لری. په ننني مکالماتو کې د کوم سړی سره خبرې کوی؟ بنکاره ده چې یو واحد شخص پخپل ځان کې استدلال کوی. کله کله یو سړی "له ډیرې خوشحالی نه پخپلو جامو کې نه ځایږی" او یا وروسته له یو وخت ځینې بیسده وی "په سد راځی." دغه مثالونه تر یوه حده پورې الهی خصوصیات روښانه کوی. په طبیعت کې ډیر داسې مثالونه شته چې په هغو کې وحدت او هر رنگوالی یو ځای دی. د لمر حرارت د لمر نور او پخپله د لمر موجودیت د تثلیث یو ښه مثال دی.

په واحد فضاء کې هم اوږدوالی، سور او جګوالی موجود دی. که یو له دې دریو ابعادو څخه له منځه ولاړ شی نو فضا به هم له منځه ولاړه شي. داسې نور ډیر مثالونه د دې بنکارندوی دی چې خدای د ټول کائناتو

په خلقت کې د تثلیث اصل په وحدت کې مراعت کړی. نو دغه امر د عقل او منطق په خلاف نه دی.

مقدس کتاب رابنډی چې خدای د ازل نه د پلار او زوی او روح القدس څخه عبارت دی او دغه دری اجزای د خدای ذات دی. مونږ نشو کولای چې دا موضوع د ریاضی په فورمولونو سره تشریح کړو ځکه چې د ریاضی د قانون په مطابق هر څومره چې یو او یو سره جمع کړو نو حاصل به ئې دری وی (۱ جمع ۱ جمع ۱ = ۳) مگر په عین حال کې که یو ضرب د یو ضرب د یو شی، نو مساوی کیږي په یو سره (۱ ضرب ۱ ضرب ۱ = ۱) د انسان فهم او کوشش او استدلال د دې عظیم ذات په تشریح کولو باندې قادر ندی. اصولاً د خدای د ذات په باره کې بحث کول فایده نه لری. د دې لپاره چې مونږ د هغه نا محدود وجود پوره درک کړو نو باید چې مونږ هم نا محدود اوسو، نو په کار ده چې هغه شیان چې د خدای د ذات په هکله په مقدس کتاب کې ئې کشف شوی په پوره درناوی سره ومنو. یو ښه مثال په مقدس کتاب کې چې تثلیث په وحدت کې یو واقعده د متی په دریم فصل

کې ذکر شوی. په دغه برخه کې د مسیح د تعمید په وخت کې د خدمت د شروع کولو په اولو وختونو کې داسې لولو چې روح القدس د یوې سپینې کوتري په شکل (چې د سولی او آرامی نمونه ده) په مسیح باندې نازلېږي او دغه آواز د آسمان څخه اوریدل کېږي چې "دا دی زما محبوب زوی چې زه د هغه څخه ډیر خوښ یم." د رسولانو په کړو وړو کې ډیر زیات اشارات د خدای روح، د خدای زوی او خدای پلار په مناسبت وجود لري او هر یو د دې دریو اجزاوو څخه په واقعیت کې خدای دی.

د پورتنیو څرگندونو څخه روښانه کېږي چې د هغو مکاشفاتو سره سم کوم چې خدای په مقدس کتاب کې، طبیعت او د انسان په ذات کې اجرا کړی، امکان لري چې واحد خدای په تثلیث کې شامل یعنی پلار او زوی او روح القدس وی. سره له دې چې دغه حقیقت د عقل څخه لری خو د هغه مخالف نه دی.

باید اعتراف وکړو چې د خدای په وحدانیت کې د تثلیث موضوع داسې یو مشکل دی چې د ډیرو خلکو فکرونه ئې مشغول کړي دي. مونږ په دغه برخه کې ډیری

تجربی لرو، شهادت ورکوو چې که څه هم دغه موضوع
 زمونږ د عقل او فکر څخه پورته ده، مګر یواځی عقیده ده
 چې هم زمونږ عقل او هم زمونږ زړونه قانع کوي. زمونږ په
 نظر د الهی په دغه عظیم ذات باندې پوهیدل دا دی چې
 انسان باید توبه کوونکی زړه ولری او د خپلو گناهونو د
 بخښلو او آرامی لپاره، لوی او مقدس خدای ته مخ
 واړوی.

د خدای واقعی پیژندل د هغې لاری په قبلولو سره
 کوم چې خدای د مهربانی له مخی د گناهګار انسان د
 بخښلو لپاره برابر کړی امکان لری ځکه چې د مقدس
 کتاب په مطابق «مسیح راغلی او تاسو چې لری وی او
 هغه چې نژدې وو، دواړو ته ئې د سولی زیری درکړو»
 (افسیان ۲: ۱۷).

۳= دریمه غلط فهمی

چې د ډیرو خلکو لپاره پیدا شوی هغه دا چې د مسیح
 لپاره (د خدای زوی) اصطلاح استعمال شوی ده ګوندې

جسمانی معنی لري یعنی دا چې خدای واده کړی او د زوی خاوند شوی دی؟

جواب: = د مسیح نه لاپحوا دغسې عقیده په بت پرستانو کې موجوده وه چې د دې په مطابق خدایانو و دونه کول او اولادونه به ئې زیږول. د هند او یونان په پخوانیو قصو کې دا مطالب شامل دي. دا ښکاره ده چې دغسې عقیدې په هیڅ صورت سره د حقیقی خدای د پرستش د اصولو سره سمون نه لری چې په مقدس کتاب او مسیحی عقایدو کې نه لیدل کیږی. دا د شک ځای نه دی که خدای پرسته خلک په دغسې عقایدو باندې ملنډی وهی.

هغه مهم ټکی چې باید په نظر کې ولرو دا دی چې د خدای د زوی اصطلاح چې مسیح ته استعمال شوی په هیڅ وجه جسماني او جنسی مفهوم نه لری. په ورځینو خبرو اترو کې هم همدارنگه اصطلاحات استعمالیږی لکه پلانی "ابن الوقت" دی، زموږ منظور دا نه دی چې هغه حتماً د وخت زوی دی په دې معنی نه چې وخت د کومې ښځې سره واده کړی او زوی ئې پیدا شوی. یا کله وایو چې پلانی سړی "د دروغجنو پلار دی" د دې څخه

مطلب دا نه دی چې هغه د کوم بنځې سره واده کړی وی او
درغجن زامن ئې زیږولی وی.

اوس نو ولې د مسیح په هکله دا غلط فهمی وجود
لری یعنی چې د مسیحیانو مقصد دا دی چې خدای بنځه
کړی او مسیح د هغه زوی دی؟ دا غلط فهمی باید لری
شی ځکه چې د دې په وجه ډیر خلک د انجیل نه مخونه
اړوی.

په دې کې هیڅ شک نشته چې د حضرت عیسیٰ
زیږیدنه د نړۍ د عجیبه پیښو څخه ده، ځکه هغه بی له
دې چې جسماني پلار ولری د پیغلې مریمی څخه
وزیږیده، او مسلمانان هم هغه ابن مریم (د مریمی زوی)
بولی. د مسیح زیږیدنه د یوې پیغلې نه د تورات په اولو
برخو کې په یو عجیب ډول سره پیشگوئی شوی ده او په
هماغه لمرینو وختونو کې چې انسان د شیطان په وسوسه
په گناه مبتلا شو، خدای شیطان ته خطاب وکړو او وئې
فرمایل: "او زه به ستا او د بنځې په مینځ کې او ستا د
اولاد او د هغې د اولاد په مینځ کې د بنمنې واچوم نو دی

به ستا سر ټكوى او ته به د ده پونده چيچى. "د بنځى نسل
(د بنځي د نسل) اصطلاح د پام وړ ده.

يشعياه نبى د موضوع په تائيد سره وفرمايل: "يوه
پيغله به اميدواره شى او يو زوى به وزيروى."

متى په خپل انجيل كې د مسيح زيږيدنه په يو جالب
ډول تشرېح كوى متى (۱: ۱۶-۲۵) او دا ښكاره كوى چې
د پيغمبرانو پيشگويانى د مسيح په باره كې د يوې باكرى
څخه څنگه اجراء شوى، د عالم نجات وركونكى فرمائى
"ځكه خو مسيح دنيا ته د راتلو په وخت فرمائى: ((تا
قربانى او نذر خوښ نه كړو بلكه زما لپاره دې يو بدن
تيار كړو.)) (عبرانيان ۱۰: ۵).

ټول نړى وال د حضرت مسيح زده كړو او شخصيت
ته ډير احترام قايل دى ځينې خلك هغه "معصوم پيغمبر"
بولى او رښتيا هم چې هغه معصوم او پاك او بې گناه وو.
البتة حضرت مسيح پاك او بې گناه ؤ، مگر كه مونږ
وگورو د هغه شخصيت د دې څخه هم ډير جگ دى. د
لوقا په انجيل كې د مريم د اميدواريدو په باره كې دا
رنگه ليكل شوى دي چې: بيا فرښتى هغې ته وويل چې

"ته به امیدواره شی او یو زوی به دې وشی او ته به د هغه نوم عیسی' کیرېدی. "مریمی وویل چې "دا څنگه کیدای شی؟ زه خولا واده شوی هم نه یم؟"

فرښتی د هغې په جواب کې وویل: "روح القدس به په تا نازل شی او د الاعلی قدرت به په تا سوری وکړی او په دې وجه به هغه پاک پیدا کیدونکی ماشوم د خدای زوی بللی شی." (لوقا ۱: ۳۴-۳۵).

ممکن د ډیرو لپاره دا سوال پیدا شی چې ولې مسیحیان دغه لقب نه بدلوي، تر څو چې د دومره غلط فهمیو سبب نه شی؟ آیا نشی کیدای چې حضرت مسیح ته بل لقب ورکړ شی چې ډیر ناراحت کوونکی نه وی؟ البته مسیح نور لقبونه لکه د "خدای کلیمه" هم لری ولې په عین حال کې باید پوه شو چې مونږ دا حق نلرو چې د "خدای زوی" کلیمه چې د خدای په کلام کې ذکر شوی ده په خپل خواهیش او ذوق سره بدله کړو. اوس به دې موضوع ته پام وکړو چې ولې دغه اصطلاح د خدای په کلام کې استعمال شوی ده لمړنی دلیل دا دی چې دغه اصطلاح دا رانښائی چې عیسی' مسیح کولای شی چې

واقعاً د خدای ذات او ماهیت بشر ته ښکاره کړی او د هغه پوره ښکارندوی او جلال بڅښونکی اوسی. "خدای چیرې هیچا نه دی لیدلی بې له خدای د یو زوی نه، هغه څوک چې د پلار په غیږ کې دی او هم پلار هغه ښکاره کړی دی" (یوحنا ۱: ۱۸). یواځې او یواځې د خدای زوی کولای شی چې د آسمانی پلار خصوصیات او واقعی صفات خلکو ته وښیي. د عبرانیانو په اول باب په اول او دریم آیات کې لولو چې عیسیٰ مسیح د خدای زوی او د جلال ښکارندوی او د الهی جوهر خاتم دی د عیسویانو په عقیده بې د زوی د پیژندنې څخه یعنی بې د عیسیٰ مسیح د پیژندنې څخه امکان نه لری چې خدای واقعاً وپیژنو.

په دې ځای کې باید یو مهم ټکی ته اشاره وکړو. مخکې مو وویل چې زوی د ازل نه یو له دریو الهی اجزاوو څخه دی. او د مسیح د زیږیدو څخه څو پېړۍ مخکې د (خدای زوی) اصطلاح د پیغمبرانو پواسطه هغه ته ورکړ شوی ده. مثلاً په دوهم مزمور کې لولو چې پلار زوی ته خطاب کوی او وائي چې "ته زما زوی یې" دا موضوع

رانبی چې د ازل نه د دې دریو اجزاوو په منځ کې اړیکې موجودې دي. مقدس کتاب فرمائی "دغه شان مونږ خبر یو او یقین لرو چې خدای مونږ سره مینه لري. خدای مینه دی او څوک چې په مینه کې قائم وي، هغه په خدای او خدای په هغه کې پاتې کیږي." (اول یوحنا ۴: ۱۶) او لازم دی چې خدای د خپلې مینې په ښکاره کولو سره قادر وي. محبت به د محبوب د شتوالی څخه ناممکن دی. دغه محبوب چې د خدای زوی دی د ازل نه موجود وو او د خدای له دریو اجزاوو څخه دی او همدا د خدای ازلی زوی مجسم شو او د پیغلې مریمې څخه وزیږید.

هغه مناسبات چې د پلار او جسماني زوی تر منځه په دې نړۍ کې وجود لري په هیڅ ډول پوره نه دي، بلکه نظر هغی اړیکې ته چې په مقدس تثلیث کې د پلار او زوی تر منځ شته، ډیره کمزوری او ناقصه نمونه ده.

۴- څلورمه غلط فهمی

هغه دا چې د مسیح اعدام او وژل د هغه د مقام سره لارم نه دی او خدای به هیڅکله په دې راضی نه وي چې مسیح په

یو داسې افسوس ناکه حالت ووژل شي، د مسیح د وژلو په ذریعه د گناهونو پر بڅښلو باندې عقیده غلطه او د اخلاق مخالفه ده.

جواب:- دغه انتقادونه د مسیحت په لمړۍ پیړۍ کې هم موجود وو. یونانیانو د مسیح په مصلوب کي دو باندې عقیدې نه یو ډول حماقت وایه او یهودیان هم په دې عقیده ټینگ نه وو. د دې انتقاداتو د موجودیت یو دلیل دا وو چې په هغه وخت کې په صلیب باندې اعدامول ډیر وحشتناک وو. د رومیانو په منځ کې دغه رنگه د تکلیف نه ډک مرگ د ادب د اصولو خلاف گڼل کیده ځکه چې صلیب د اعدامولو یو ډیره ظالمانه وسیله وه. همدا وجه وه کله چې مسیح د خپل مصلوب کیدو په مناسبت پیش گوئی کوله نو د پطرس لخوا منع کیدل (متی ۱۶: ۲۲، ۲۳) د مسیح د مړینې نه یواځې په تاریخي کتابونو کې ذکر شوی، بلکه په نوې عهد کې مفصلاً په دې باره کې صحبت شوی. که څه هم مسیح یواځې د شپږ ساعتونو لپاره پر صلیب باندې ؤ مگر د نوې عهد مهمه برخه د دې موضوع تشریح کولو ته اختصاص موندلی او د هغه نیولو

محاكمه كيدو مصلوب كيدو د بنخيدو او قيام په برخه كې په ډير تفصيل او جزئيانو سره شرح شوى ده.

د خيرانتيا وړ خو دا ده چې مسيح ډير ځله د خپل مصلوب كيدو په هكله خبرې كړي. هغه خپل د راتگ مقصد دې نړۍ ته په دې كليमतو بيان كړ "ځكه چې ابن آدم هم د دې لپاره نه دى راغلى چې خدمت واخلي بلكه د دې لپاره راغلى دى چې دى د نورو خدمت وكړى او چې خپل ژوندون د ډيرو په بدل كې په فديه وركړى" (مرقوس ۱۰: ۴۵). مسيح دا رنگه ويناوى ډير كړي دي.

مخكې له دې چې د صليب په معنى پوه شولارم دى چې دې ته پام وكړو چې يواځې اصلى فدا كارى او ځان قربانول دى چې د ټولو لويانو د منلو او احترام وړ وگرځي. مونږ ټولو هغو كسانو ته چې پخپل ايمان او عقیده باندې خپل ځانونه قربان كړي احترام لرو او د ټولو فدا كاريو له جملې څخه د سقراط حكيم ستاينه كوو چې د حقيقت په لار كې ئي د زهرو د جام په څښلو سره خپل ځان له لاسه وركړ او د حق او حقيقت د لارې ټولو شهيدانو ته درود استوو.

د بشر په تاريخ کې ډير داسې خلک شته چې د نورو خلکو لپاره ئې خپل ځانونه قرباني کړي. په دې وروستيو وختونو کې په آلمان کې يو کشيش د يو بل سړي پر ځای چې د نازيانو په زمانه کې په اعدام محکوم شوی وو داو طلبانه خپل ځان فدا کړ او احترام مراسم د کشيش د مرگ ځينې وروسته اجرا شو. څرنگه چې دغه په اعدام محکوم شوی سړی اولادونه درلود او د دې لپاره چې د هغه اولادونه بې پلاره او بې سرپرسته او يتيم نه شی دا کشيش حاضر شو چې د هغه محکوم سړی په ځای اعدام شی. په ميندو کې هم ډيرې داسې ميندې پيدا کيږي چې خپل ځانونه ئې د خپلو ځامنو لپاره قربان کړي. حتی د نباتاتو په عالم کې هم تخم په ځمکه کې له منځه ځي تر څو چې يو نوی نبات منځ ته راشي. حيوانات هم د خطراتو په مقابل کې چې د هغوی بچيانو ته پيښيږي د ژوند تر پايه پورې فدا کاري کوی.

انسانان د خپل ژوند د ادامې لپاره حيوانات حلالوي او د خوراک په شکل د هغوی ځينې گټه اخلي. دغه قرباني گاني که څه هم اجباري دی مگر د بشر د عمر

د بقاء سبب گرځي. مونږ د هغو کسانو ځيني مننه کوو کوم چې زمونږ لپاره قرباني او کار کوي. مونږ ډير زيات د خپل مور او پلار او استاذانو او روحاني پيشوايانو مديون يو، د مسيحيانو عقیده دا ده چې د مسيح قرباني د لويو فداکاريو څخه ده. دا موضوع کوم شرم نه دی بلکه د هغه يو ستر کار دی او د مسيح دا کار سبب شوی چې هغه په شرارت باندې غالب شي. د مسيح د فداکاری پيغام د دې سبب شوی دی چې په ډيرو ټولنو کې د هغه نه الهام واخلي او د ټولنيزو اصلاحاتو لپاره ډير تلاشونه وکړي.

آيا دا موضوع په الهي صفاتو پورې اړه لري؟ آيا خدای د مسيح قرباني کيدو ته کوم احتياج لري؟ آيا خدای نشي کولی چې بې له قرباني څخه ټول خلک وبخښي؟ که لاندې مطالبو ته پام وکړو ښکاره به شي چې خدای د هماغه لمړيو وختونو څخه د شرح شوی اصولو په مطابق په کار مشغول ؤ.

په عهد عتيق کې د لاويانو په کتاب کې چې د تورات (دریم کتاب) دی د قرباني کولو په باره کې ډير دقيق مقررات وجود لري، چې حضرت موسیٰ په الهي

الهام سره ثبت کړی دی. د اسرائیلو په قوم کې ډول ډول قربانۍ د گناهونو د بخښلو او د خدای سره د مصالحې او یا تقدس لپاره وجود درلود او د خطا گانو د اصلاح کولو لپاره ډیر قوانین لیدل کیدل او په مقدس کتاب کې ډیری زیاتې اشارې په دغه برخه کې وجود لری. د دې ټولو قربانیو فلسفه دا ده چې یواځې د وینو په تویولو سره د گناهونو بخښل امکان لری او کوم حیوان چې قربانی کیدلو د گناه کار سړی لپاره ئې خپل ځان فدا کاوه. له همدې سببه یهودی مومنان متوجه ؤ چې دغه قربانۍ د یوې مهمې او لوئې قربانۍ نڅښه ده کوم چې په راتلونکې کې به اجرا شی حضرت داؤد په داسې حال کې چې د خپلو گناهونو لپاره ئې ژړل داسې وفرمایل: "قربانی ستا خوښه نه وه که نه ما به ورکوله" او بیا وائی "مات روح د خدای قربانی ده. خدایه! خوار او مات زړونه خوار مه بوله".

د داود وینا وی د اسرائیلو د واقعی ایماندارانو د عقایدو انعکاس دی ځکه دوی متوجه شوی وو چې د

حيواناتو قرباني د يوې ستري او لويې قرباني نخبه ده
کوم چې د خدای پواسطه تياره شوی ده.

اوس نو بنکاري چې د مسيح قرباني کيدل، د
انسان د خلاصون د پاره د خدای نقشه وه. او د گناه کار
بشر د خلاصون لاره همدا وه. مونږ گورو چې د مسيح
قرباني کيدل د ټولو مخکينو قربانيو د مراسمو پوره
کيدل ؤ، نورې قرباني په زور سره اجراء کيدی مگر
مسيح پخپله خوبه قرباني شو. نورې قرباني د حيواناتو
قرباني وی مگر د مسيح قرباني يوه الهي قرباني وه.
عيسي مسيح، مجسم شوی خدای ؤ چې په صليب باندی
ئې خپل ځان قربان کړ. په بل عبادت سره خدای د بشر د
گناهونو مجازات پخپل ځان واخيستل، نو په هم دې
دليل سره دا يوه بشپړه او پوره قرباني وه. دغه د اخلاقو
ډيره لوړه درجه او زياته مهرباني او الهي فداکاری ده.
"خدای په مسيح کې وؤ او د ځان او نړۍ تر منځ ئې سوله
ورکوله" حضرت مسيح حاضر شو چې ډير بد او دردناکه
مرگ په صليب باندې ومنی او دومره خوار شو چې د دوو
غلو په منځ کې مصلوب شو نو دا امر رابښی چې د بشر د

خلاصون لپاره تر کومې اندازی پورې فداکاری ته حاضر
ؤ او د صلیب د پاسه ئې هم د هغو غلو د خلاصون لپاره
کوم چې د ده سره مصلوب شوی وؤ، فکر کاوه. خدای د
مسیح فداکاری چې د هغې په مصلوب کیدو سره عملی
شوه ومنله او د مسیح په بیا ژوندی کیدو سره تائید کړ،
چې د مسیح قربانی منله شوی ده. البته د مسیح قیام یوه
بیله موضوع ده چې دلته ئې بحث نه کوو.

د مسیح یوله د د ستوراتو څخه شاگردانو ته دا وو
چې د هغه مرگ په یاد ولری. د تاریخ په اوږدو کې په
ملیونو خلک په ټوله نړۍ کې د هغه با ارزښته مرگ
یادوی.

ټول مسیحیان د عشاء ربانی د مراسمو په اجرا
کولو سره د مسیح د خلاصون بڅښونکی مرگ په فکر کې
دي. دغه امر د مسیح تر بیرته راتلو پورې د مسیحی
عبادت اصلی او مرکزی هسته ګڼل کیږي. د خدای کلام
فرمائی "د سولۍ پیغام د هلاکیدونکو په نزد بې وقوفی
ده خو زموږ د نجات موندونکو په نزد د خدای قدرت
دی" (اول کورنتیان ۱: ۱۸).

۵= پنځمه غلط فهمی

هغه دا چې مقدس کتاب معتبر نه دی او هغه ته تغیر ورکړ شوی او د اصلی نسخی سره ډیر توپیر لري او اشتباهات او نواقص په هغه کې لیدل کیږي.

جواب:- دغه غلط فهمی دوه منبع لري. اول دا چې په تیره پیړۍ کې په غربی ملکونو کې د مقدس کتاب د منابعو په هکله خپرې وشوي. او په مقدس کتاب باندې ډیر حملی شوی دي. په لنډ ډول باید ووايو چې دغه د الهی امورو او ماوراء لطبیعت مخالفین چې له ټولو نه د معجزاتو سره ډیر تعصب لری او هم د دوی عقیدې یو د بل سره ډیره توپیر لري او د دوی نظریاتو هم په دې څو کلونو کې دومره بدلونونه پیدا کړي چې د هغوی سره جدیت او استناد کیدی نه شي. په لنډ ډول ویلی شو چې تر اوسه پورې هیڅ یو تاریخی او یو لرغونی آثار نه ده را منځ ته شوی چې د مقدس کتاب مخالف وی بلکه برعکس ټول کشفیات چې منځ ته راغلی د مقدس کتاب صحت او اعتبار تصدیق او تائیدوی. د ایمان پوهانو چې د مقدس کتاب د منابعو او تاریخ په باره کې ژوري

خیرنې کړي د هغه په صحت او اعتبار پوره عقیده لري. دوهمه منبع دا ده چې = ځینې مسلمانان دا ادعا کوي چې په مقدس کتاب کې تحریف شوی دی. بې له دې چې د دغه امر علت او تاریخ ذکر کړی. باید پام وکړو چې مقدس کتاب د خدای د ښه پیژندلو لپاره ډیر ضروری دی او په الهی الهام سره د مقدسو پیغمبرانو په واسطه لیکل شوی دی او د ایمان لرونکو د اصلاح او لارښوونې لپاره ډیر گټور دی. مسیح په خپله مبارزه کې د شیطان سره درې ځلې د مقدس کتاب څخه نقل قول وکړ او د مقدس کتاب اعتبار او صحت ئې تائید کړ مسیح وویل "آسمان او محکمه به پاتې نه شي خو زما کلام به پاتې شي" (متی ۲۴: ۳۵).

«د خدای کلام به تر ابدالابده پورې ثابت پاتې شي»
(یشعیا ۴۰: ۷)

دا ډیره ضروری ده چې د خدای لخوا معتبر او د اعتماد وړ کلام مونږ سره وی. مقدس کتاب د ۱۵۰۰ کالو په موده کې لیکل شوی او د هغه لمرنۍ برخه د موسی' پواسطه په الهی الهام سره او آخری برخه ئې د

ميلاد په لمړنۍ پېړۍ کې د مسيح د شاگردانو پواسطه د روح القدس په الهام وليکل شو.

په عهد عتيقه کې هغه مقدس کتابونه شامل دي کوم چې د حضرت مسيح څخه مخکې د پخوانيو پيغمبرانو پواسطه ليکل شوي او د ډيرو پخوانيو نسخو په نظر کې نيولو سره چې د فلسطين د مري بحيرې په منطقه کې پيدا شوي دي معلومېږي. چې د اوسنيو نسخو سره د متن د صحت او د اصلي نسخو سره د مطابقت له نظره مکمل او د اعتماد وړ دي. دغه ډيرې پخوانۍ نسخې چې د مري بحيرې سره نژدې پيدا شوي د مري بحيرې د طومار په نامه مشهور دي. د دغه ډير پخواني طومارونو په منځ کې بې د ايستر له کتاب څخه نور د ټول عهد عتيق ډيرې برخې موجودې دي او ځينې ځينې کتابونه مکمل دي. د عملي اصولو په مطابق د دغو طومارونو تاريخ د ميلاد اول او دوهم قرن تعين شوی دی او دغه تاريخ د هجرت څخه (۷۰۰) کاله مخکې دی. د مري بحيرې د نسخو د کشف څخه مخکې د عهد عتيق ډيرې قديمې نسخې په نهم (۹) ميلادي قرن پورې اړه

درلوده او هر کله چې پوهانو دغه موجوده عهد عتيق د دې پخوانو نسخو سره مقایسه کړ نو د هغه د صحت او مطابقت څخه حیران پاتې شول.

د نوی عهد مختلفې برخې په لمړنۍ میلادی پېړۍ کې په مختلفو ژبو ترجمه او د نړۍ مختلفو برخو ته نقل شوی. دغه لیکنی سبب شوی چې مسیحیان په هر ځای کې د مسیحیت حقایق زده او د مسیحی عقایدو د اصولو د یو عالي مرجع په شکل ترې ګټه واخلي. د دې له امله معلومېږي چې د هجرت څخه ډیر پخوا مقدس کتابونه په هر ځای کې پیژندل شوي و او حضرت محمد صلی الله علیه وسلم هم همدغه کتابونه د بشر د هدایت لپاره معتبر ګڼل. د اسلام صلاحیت لرونکی پوهان دا ادعا نه کوي چې د مقدس کتاب په متن کې تغیر راغلی بلکه امکان لري داسې ووائی چې د هغو په تفسیر کې یو لړ اشتباهات شوي دي. البته دغه آخری نظر مونږ هم قبلوو، ځکه امکان لري چې ځینو مسیحیانو د مقدس کتاب په تفسیر کې اشتباهات کړي وي. په عین حال کې باید دا مهمه نقطه تائید کړو چې د مقدس کتاب په متن کې

بدلون نه دی راغلی او قدیمی نسخی چې د نړۍ په لویو کتابخانو کې موجودي دي د دې امر په صحت شهادت ورکوي او مونږ د گرانو لوستونکو د خبرتیا لپاره دغه ځینو نسخو ته اشاره کوو.

الف:- د سکندرئي نسخه = دغه نسخه د برطانی په موزیم کې موجوده ده او په ۴۵۲ میلادی کال پورې تعلق لري، یعنی ۱۷۰ کاله مخکې د هجرت ځینې.

ب:- د سینا نسخه = دغه نسخه هم د برطانی په موزیم کې موجوده ده او د څلورمې میلادی پېړۍ په منځینو وختونو کې یعنی ۲۷۰ کاله مخکې د هجرت څخه نسخه برداری شوی ده.

دغه نسخه په ۱۹۳۳ میلادی کال کې د برطانی د موزیم لخوا په سلزره (شل ملیونه ریاله) واخستله شوه.

ج = دواتیکان نسخه:- دغه نسخه د روم دواتیکان په کتابخانه کې موجوده ده او د څلورمې میلادی پېړۍ په لمړیو وختونو کې یعنی ۳۰۰ کاله مخکې د هجرت څخه نسخه برداری شوی ده. پوهانو د علمی اصولو څخه په استفادی سره دا تائید کړی چې دغه هر یوه نسخه حتماً

په پورتنیو ذکر شوو تاریخونو پورې تعلق لري او حتی امکان لری چې د دغو ذکر شوو تاریخونو څخه هم قدامت ولري.

ځینې داسې کتابونه هم شته چې د مسیحیت د رد او یا انکار لپاره لیکل شوی دی، چې دغه کسان انحرافي عقیدې لری. بعضی د دغو کتابونو څخه په مسیحیت باندې د خپرولو لپاره دي چې د هغې جملې څخه برنبا یعنی د انجیل یو جعلی کتاب دی. مسیحی رهبرانو دغه کتابونه د مسیحیت د موازنو سره مقایسه او هغوی ئې لغو کړل او کلیسا د روح القدس په هدایت مسیحی کتابونه حفظ کړل. د مسیحیانو عقیده دا ده چې د خلاصون لوری ته د لار ښوونې لپاره خدای دغه مقدس کتابونه بشر ته لیږلی دي او دغه کتابونه د پیړیو په اوږدو کې د روح القدس په هدایت او الهی الهام سره لیکل شوی او په مقدس کتاب کې الهی د ستورات کاملاً شامل او د گناه څخه د خلاصی لپاره صحیح لاره ده. همدا دلیل دی چې د مقدس کتاب ټولې برخې سره له دي چې د پیړیو په اوږدو کې لیکل شوی، یو د بل سره کاملاً

مطابقت لري او د داسې قدرت لرونکی دي چې په ملیونو خلک د خلاصون لورې ته رهبري کړي. دا ښکاره خبره ده هغه کسان چې په خدای عقیده او ایمان لری د مقدس کتاب حقایق لکه د پیدایښت ډول د گناه داخلیدل نری، کي، د خلاصون ورکوونکی په هکله پیشگویانی او د هغه معجزی په مقدس کتاب کي په آسانی سره نشی منلی بلکه د خپل انسانی افکارو او خیالاتو پیروی کوی او الهی افکار نه منی. مگر ایماندار مسیحیان معتقد دي چې مقدس کتاب یو الهی کلام دی چې د خدای له لوری مونږ ته عطاء شوی او کاملاً د اعتماد وړ او معتبر دی او د بي ایمانانو د ټولو انتقاداتو لپاره په کي قانع کوونکی جوابونه موجود دي.

د دې خبری ذکر به بي ځایه نه وی که معلوم شي چې بشر په حاضره پیرۍ کي څومره د خدای کلام ته ضرورت لري، د نوی عهد ترجمی څخه په انگریزی ژبه باندې په دې دریو وروستیو کلونو کي د دیرشو ملیونو ټوکو څخه زیات خرڅ شوی. او د هغه لوستل د دې سبب شوی چې په زرگونو خلکو لویدیځی نری، کي له ځوانانو څخه بیرته د

عيسى 'مسيح په لورې راغله او هغه ئې د خپل خلاصون وركونكى په حيث وپيژنده او د نوې ژوند خاوندان شول. كه پورتنى ذكر شوو شيانو ته پام وشي، دا ترې څرگنديږي چې د مقدس كتاب اصالت او اعتبار د ايماندارو پوهانو لخوا د تائيد وړ دى او د هغو ژورو تاثيراتو په نسبت چې مقدس كتاب ئې د ټولنيزې وضعې په اصلاح او د خلكو د ژوند په بدلولو كې كړي دي، نو د اطمينان وړ دى چې هيڅ ډول بدلون د هغه په متن كې نه دى راغلى. دا رنگه نتيجه گيري كوو چې د ويليام كلادستون (انگليستان يو مشهور صدراعظم) په وينا سره وائى: "مقدس كتاب غير قابل تسخير او ماتى نه خوړونكى الهى كلام دى".

پاى: اوس خپل بحث د هغو غلط فهميو په باره كې چې ډير ځله د مسيحيت د پيغام علاقمندانو ته پېښېږي ختموو. اميد لرو چې گران لوستونكې د دې رسالې په لوستلو سره دې ته پام كړى چې مقدس كتاب اصلى زده كړي د عقل او منطق سره مخالفت نه لري كوينس كوو چې دا خبره هم ښكاره كړو چې مقدس كتاب په پوره ډول معتبر او د اعتماد وړ دى او هر چيرته چې د قبول وړ

گرځيدلی د خلکو په وضع کې د ډيرو اصلاحاتو او ښه والی سبب شوی امید لرو چې دغه توضیحات د دې سبب شي چې تاسې هم د حقيقت په کشفولو کې علاقمند او د هغه په لټه کې شئ.

په ضمن کې د دې یادونه هم لازمه ده چې فکری او عقلی مینه په در مورد کې کافی نه ده. مقدس کتاب فرمائی چې "شیطانان هم ایمان لری (چې خدای یو دی) او لږزیرې" اگاهی او پوهه تر هغه وخته پورې چې په ژوند کې عملي نشي گټه نه لری. که د خواړو څخه ډیر صفت او ستاینه وکړو د هغه څخه به هیڅ گټه وانخلو. نو له دې لپاره چې د خواړه څخه گټه واخلو باید هغه وخورو د مسیحیت د پیغام قوت هغه وخت معلومېږي چې په عیسی باندې چې هم د خدای زوی دی او هم د بشریت د ژوند لپاره مصلوب شوی نجات ورکونکی دی ایمان راوړو. "ټول انبیاء په هغه باندې ایمان راوړي د هغه په نوم به د گناهونو څخه معاف شي". هغه کسانو چې په کامل ایمان سره خپل ځانونه عیسی مسیح ته سپارلي، د یو حقیقی آرامی لرونکی دي چې د گناهونو د بخشش

نتیجه ده او په ژوند د یو هدف او روحاني قوت خاوندان شوی دي چې کولای شي پخپل ژوند کې خدای خوشحاله کړي. گرانو لوستونکو! تاسو هم کولای شي چې د دغسی نوی او عالي ژوند خاوندان شی ځکه چې خپله عیسیٰ مسیح تاسې ته بلنه درکوی او فرمائي: "ای تاسو چې ټولو خواری کوی او پنډ مو دروند دی ماله راشی او زه به آرام درکړم" (متی ۱۱: ۲۸).

که تاسې غواړئ د دې رسالې د ذکر شوي موضوعاتو په هکله زیات معلومات حاصل کړئ، لطفاً په لاندې آدرس مکاتبه وکړئ:

د مسیحي ادبیاتو د مشاورتي کمیټې نشر کوونکي. او
توزیع کوونکي.